

SZEGEDI ÜNNEP HETEK 15.

Program

Ma, vasárnap délelőtt tíz órától a munkásárság zenekara ad térzenét a Széchenyi téren. Délben a sajtóház előtti parkban dr. Trogmauer Ottó, a Móra Ferenc Múzeum igazgatója nyitja meg a második szegedi szabadtéri szoborkiállítását, melyet Tóth Valéria és Klingl Sándor vásárhelyi szobrászházcsopár alkotásából állítottak össze. Este fél 8 órai kezdettel folytatódik Újszegeden, a szabadtéri színpadon, a IV. Nemzetközi Szakszervezeti Néptáncfesztivál folklórversenye. Holnap, hétfőn délután fél 6-kor a Bartók Béla művelődési központban nyitják meg Polyák Ferenc Bács-Kiskun megyei felfaragó népművész kiállítását.

Az élelmiszer-gazdaságok seregszemléje

Készülődés a megnyitásra

Érdeklődés kíséri nemcsak Szegeden, hanem az ország más részein is az idei Alföldi Élelmiszer-gazdaság '73 tájleltető kiállítását és bemutatót. A július 20-tól augusztus 5-ig megrendezésre kerülő élelmiszer-gazdaságok seregszemléjét a Mezőgazdasági és Élelmiszerügyi Minisztérium támogatásával rendezi meg a Szegedi Ipari Vásár és Kiállítás igazgató-sága.

Már csak néhány nap választ el bennünket az ünnepélyes megnyitótól. Összesen 123 magyar és 14 jugoszláv kiállító mutatja be termékeit. Ez egyben azt jelenti, hogy 104 termékre neveznek be a kiállítási díjakra, összesen 32 termékbemutatóhelyen. Nemesak Csongrád megyei cégek vesznek részt rajta, hanem más megyéké is. A Marx téren és a vasútforgalmi technikumban megrendezendő nagyszabású termékbemutató több mint 30 kiállítási díjat (aranyérem) és nagydíjat (serlegek és oklevelek) osztanak ki. A közönségnek bemutatják ebből az alkalomból az 1972-73-ban Kiváló Áruk Fórumán elismerést szerzett élelmiszer-gazdasági cikkeket, amelyek jogosultak a fekete háromszög viselésére.

A kiállítás ideje alatt Szegeden, a megyei tanácsszékházban, a Kohó- és Gépipari Minisztérium tájékoztató irodája és a vásár igazgatósága

tudományos előadásorozatot rendez az Alföldi élelmiszer-gazdaságról. A fiatal-ság, a szakmunkás-utánpótlás is részt vállal a nagy rendezvényből. Az Alföldön levő mezőgazdasági szakmunkásokok képviselő intézmények képviseltek magukat, és ezt a nagy seregszemléét egyben pályaválasztási tanácsadónak használják fel. A diákok tartóvezetőként működnek az oktatási kiállításban, és szíves felvilágosítással szolgálnak az „utánpótlásnak”.

Már jövőben érkeznek a gépek a kiállítás területére. Az idei bemutató is méltóképpen reprezentálja majd az alföldi élelmiszer-gazdaság helyzetét, hiszen a legjobb szövetkezetek, állami gazdaságok mutatják be termékeiket, Bács-Kiskun, Békés, Csongrád, Szolnok és Hajdú-Bihar megye közreműködésével. Az Alföldi Élelmiszer-gazdaság '73 kiállításának sajtótájékoztatója július 19-én délelőtt 11 órakor lesz a város megyei város tanácsháza házasságkötő termében. A sajtótájékoztatót dr. Csikós Ferenc vb-titkár tartja. Másnap, július 20-án délelőtt 11 órakor nyílik a kiállítás, amit dr. Diemeny Imre mezőgazdasági és élelmiszerügyi miniszter nyit meg. Délután 1 órakor pedig a cíkjiosztó ünnepségre kerül sor, a Tisza szálló nagytermében.

Sz. E. I.

Megkezdődött a néptáncfesztivál

Ünnepélyes megnyitó — Folklórverseny Újszegeden

Népviseletbe öltözött táncosok népesítették be tegnap délelőtt a Dugonics tereket. Tíz órakor megmozdult a tarka sereg: 12 néptánc-együttes tagjai táncolva indultak a Széchenyi tere, a IV. Nemzetközi Szakszervezeti Néptáncfesztivál megnyitó ünnepségére. A Károly utcán többszáz nézőt végig a népek táncait bemutató színpompás felvonulást, és sokan várokoztak a Széchenyi téren is, hogy szemtanúi lehessenek az idei seregszemle első ünnepi eseményének.

A zenés, táncos felvonulás — az idei fesztivál újdonsága — érzékeltette azt a vidám, fiatalos hangulatot, amely a néptáncosok találkozóit évek óta jellemzi. A közönség kóstolót kapott a magas színvonalú táncbemutatókból is, amelyeket majd az újszegedi színpadon csodálhat meg a versenynapokon.

A táncos felvonulás után felsorakoztak az együttesek a városháza előtt, elhelyezkedtek előtűk a díjakat bemutató úttörők. Az ünnepi csöndben felharsant a fesztivál szignálja. Az ünnepség szónoka, Vas Witteg Miklós, a SZOT alelnöke lépett a mikrofonhoz. Megnyitó beszédében rámutatott: a szakszervezeti kulturális tevékenység célja az ország népének művészeti nevelése, a dolgozók izlésének fejlesztése. Ez jórészt az öntevékeny művészeti csoportok — köztük a néptáncegyüttesek — munkájával valósul meg.

Vas Witteg Miklós ezután megnyitotta a néptáncfesztivált, a tavalyi győztesek, a Bihari együttes tagjai meggyújtották a fesztivállángot. A vendéglátó város és a fesztivál intéző bizottsága nevében Papp Gyula, a városi tanács elnökhelyettese üdvözölte az ünnepség valamennyi résztvevőjét. Elmondta, hogy a Szegedi Ünnepi Hetek rendezvényei közül a néptáncfesztivál szolgálja leginkább a népek közötti barátság erősödését. Így a nemzetközi seregszemle nemcsak az ünnepi játékoknak és Szeged kulturális életének része, több annál. A városi tanács nevében elismerését fejezte ki mindazoknak, akik a fesztivál megszervezéséért évek óta nagy munkát végeznek. Ün-

A szovjet Volzsanka együttes bemutató tánca

népélesen átadta a Bihari együttes tagjainak a város kulcsát, ezzel jelképesen szegedi polgárokká fogadta a nemzetek táncosait. Ezután az ünnepség legszébb pillanatai következtek: a szignál hangjai kíséretében felvonták a fesztivál zászlót, egyidejűleg népviseletbe öltözött úttörők szaladtak virágcsokrokkal a vendégekhez és többszáz galamb repült a magasba. A tizenkét együttes ezután egyenként másfélperces táncbemutatót tartott, végül valamennyien magyar csárdással búcsúztak a megnyitó közönségtől.

Tegnap este megkezdődött a fesztivál folklórversenye is az újszegedi szabadtéri színpadon. Először a házigazda ÉDOSZ Szeged Együttes ifjúsági csoportja lépett fel, bemutatták a Kalocsai pár-

S. E.

Színháznézőben Belgrádban

A karmester

Bemutatkozás közben elmondta: szabadkai. Ha nem mondja, sem tagadhatja le, olyan folyékonyan beszél magyarul.

— Tegnapelőtt láttam Pesten a Kékszakállút. A Csohányos mandarin, Bartók másik remekét, magam is gyakran dirigálom.

Témánál vagyok. Dusan Miladinovics operaiszter irodája semmilyen sem különbözik mondjuk a Vaszy Viktorétól. Itt is perceként cseng a telefon, ide is be-benyitogatnak énekesek, zenekari tagok, erre is sűrűn jár az adminisztráció, tucatnyi intézkedés, szerződés, levél vár aláírásra. A legfontosabbakat szinte távirati stílusban tisztáztuk. Aztán, hogy gyorsan visszakanyarodjunk a zenéhez, ömlött belőle a szó:

— A mai magyar komponisták, ha kevés operát is írnak, azért újszerűek, modernnek, izgalmasak. Petrovics, Szokolay jó úton járnak, ismerem a Várnázt, a Bűn és bűnhődést, a Hamletet. Jugoszláviában sajnos ritkán születik opera, a mi szerzőink inkább szimfóniát, kamaraműveket, vokálisokat vetnek papírra. Az operafírás hosszadalmasabb, bonyolultabb, meg a sikere is bizonytalan, sokan úgy érzik — nem véletlenül —, hogy a befektetett energia alig térül meg, a mű utóéletében kiaknázatlan marad. Való igaz, az opera mai terméseinél nincs kellő közönségvisszhangja. Persze bizonyos értelemben a mi hagyományaink is mások: míg maguknál Bartókék a népzene gyökereiből az egyetemes zenekultúra számára is frisset, újszerűt, modernet hoztak, addig nálunk ez a fajta nép-

zenei ihlet romantikus köntösben jelentkezik.

Ha ott, a helyszínen, illusztrációt keres Miladinovics, magam javasoltam volna Gotovac Erőjét, amit néhány éve a szegedi opera is bemutatott — nagy sikerrel. Egyszermind tanuskodva, hogy a népies-romantikus izlésvilág milyen erős kapcsolatot tart a közönséggel.

— A mi szerzőink, ha az új zene nyelvén akarnak szólni a közönséghez, úgy vélik, az operaszínpadon kevés babér terem a számukra. Ezért inkább kórusokat, kantátákat írnak.

És úgy tudom, Miladinovics karmesteri pályája sem kizárólag a belgrádi operáé, madrigálkórusa például külföldön is hírnevet szerzett.

— Most kaptunk újabb meghívást a Szovjetunióból. Korábban Belgiumban, Párizsban jártunk meg, a római Szent Péter bazilikában, ahol húsz ezer ember és a pápa hallgatott bennünket. Madrigálokat, motettákat, barokk műveket énekelünk. Tíz-tizenegyet századi kolostoraink egyházi énekeit zenetudósok rekonstruálják, melyeket aztán zeneszerzők dolgoznak fel az együttesünknek, kizárólag vokális használatra. Ezekkel a kompozíciókkal bárhol szívesen fogadnak, mert unikum.

Ha a karmestereket megfagatjuk, a koncert- és az operadirigálás egyező és különböző szempontjairól, rendszerint valami közelebbi is elárulnak magukról, a műhelyről, zenei hitvallásukról.

— Nem tudok különbséget tenni — szögezi le Miladinovics, hogy aztán elmagyarázza, mit jelent számára az

interpretálásnak ez a két lehetősége. — Az opera komplikáltabb feladatot kínál, hangversenyen a dirigens, mivel jobbra csak zenekarral dolgozik, legfeljebb első az egyenlők között, az együttesben. Az operánál viszont a zenei komponensek és a rendezés összhangját is a karmester biztosítja egy adott pillanatban, vagyis az előadásban. Nálunk szerencsés munkakapcsolat alakult ki a rendezőkkel, mivel azok is többé-kevésbé képzett zenészek, elég csupán Szablicsot, a szegedi előadások rendezőjét említenem. Ha viszont dráma-rendező jön hozzánk, az operába, a dolgok természetéből adódóan segédrendezőt adunk mellé, aki a zenei problémákat is szak-szerűen ismeri. A gyakorlatban tehát a következő folyamat játszódik le, míg eljutunk a premierig: a karmester és a rendező közösen dolgozza ki az előadás koncepcióját, a rendező feltételül tiszteltetben tartja a karmester zenei elképzeléseit. Amikor a rendező veszi kézbe a szereplőket, mi is ott ülünk a próbákban, s ha befejezte munkáját, újra átvesszük az irányítást, a zenekarral. E közben viszont a rendező figyel a nézőtérre és jegyzetel — mondom, csupán jegyzetel, nem szól bele. Ha mi is végeztünk, jöhet ismét a rendező, s a közös tapasztalatok alapján végrehajtja a szükséges korekciókat. Ami pedig az operakarmestert illeti, akkor áll hivatása magaslátán, ha az előadásban már senki sem látja, senki sem hallja. Ennyiben feltétlenül különbözik a koncertdirigentől. Ha operában „halljuk” a karmestert, ott valami baj van...

Vagyis kész a recept. Közös óhajunk, hogy azon a három augusztusi napon, amikor a jugoszláv vendégművészek előadásában Borodin és Bellini operái kelnek életre a szegedi szabadtéri színpadon — ne lássuk, ne halljuk Dusan Miladinovicsot, a belgrádi opera karmesterét.

Nikolényi István

Szegeden a Mózes szereplői

Bár a közönséget tegnap este csak Újszegedre, a szabadtéri színpadon induló folklórversenyre várták, azért a dóm előtt egyelőre ásitó hatalmas nézőtér sem maradt teljesen üresen. A színpad pedig már napok óta teljes díszlettel ad otthont az előzetes próbáknak. A templomkapuhoz behúzódó, a rivaldához teljes szélességben kitaruló, stílizált sziklakkal szegélyezett, áttetsző függönnyel beárnyékoló játéktérben még tegnap délután is magnórol hangzott a szöveg és zene. Idei újítás-ként így próbált a statiszták-kal Bodnár Sándor és Tatár Eszter rendező, akik Marton Endre asszisztensei a fesztivál-nyitó Mózeshez,

Hanem tegnap este lezajlott az első komplett próba is. A hivatalos kezdést csak hétre írták ki, a jó szemű színházbárátok azonban már előbb fölfedezték a nézőtér-ten, az árkádok alatt sétál-gatva, vagy a büfé soroknál a szöveg és zene. Idei újítás-ként így próbált a statiszták-kal Bodnár Sándor és Tatár Eszter rendező, akik Marton Endre asszisztensei a fesztivál-nyitó Mózeshez,

Hanem tegnap este lezajlott az első komplett próba is. A hivatalos kezdést csak hétre írták ki, a jó szemű színházbárátok azonban már előbb fölfedezték a nézőtér-ten, az árkádok alatt sétál-gatva, vagy a büfé soroknál a szöveg és zene. Idei újítás-ként így próbált a statiszták-kal Bodnár Sándor és Tatár Eszter rendező, akik Marton Endre asszisztensei a fesztivál-nyitó Mózeshez,

N. I.